

Dosarul nr. 3CA-130/2023

2-23168446-38-3-27112023

H O T Ă R Ă R E

În numele Legii

Dispozitivul hotărîrii pronunțat public la 01 decembrie 2023

Hotărîrea integrală întocmită la 01 decembrie 2023

01 decembrie 2023

mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central

Instanța de judecată, compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul specializat pentru
examinarea acțiunilor în contencios administrativ

Alina

BALAN

Grefier

Maria

GHERGHILIJU

examinînd în ședință de judecată publică, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Stanciu Sergiu, concurent electoral din partea Partidului politic "Partidul Acțiune și Solidaritate" la funcția de Primar în mun. Orhei, împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, terț Cociu Tatiana, din partea Partidului politic "Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei", privind repunerea în termenul de depunere a contestației și anularea Hotărârii nr. 247 din 18 noiembrie 2023 emisă de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 și a Hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 81 din 12 noiembrie 2023.

A C O N S T A T A T :

La 25 noiembrie 2023, ora 23:58, Stanciu Sergiu, a depus prin intermediul poștei electronice a Judecătoria Orhei, sediul Central, acțiune în contencios administrativ, înregistrată la 27 noiembrie 2023 împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, cu privire la repunerea în termenul de depunere a contestației și anularea Hotărârii nr. 247 din 18 noiembrie 2023 emisă de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 și a Hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 81 din 12 noiembrie 2023.

În motivarea acțiunii indică reclamantul Stanciu Sergiu că, prin Hotărârea CECE mun. Orhei Nr. 25/1 din 12 noiembrie 2023, cu nr. 81, s-a respins ca fiind neîntemeiată și inadmisibilă sesizarea/contestația nr.07 din 05.11.2023 și contestația nr.09 din 09.11.2023, declarate de către Sergiu Stanciu - concurent electoral la funcția de primar al mun. Orhei din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” (PP PAS), privind declararea nulității rezultatelor alegerilor din mun. Orhei (05 noiembrie 2023) și dispunerea organizării în termen de 2 săptămâni a alegerilor repetate la funcția de primar în mun. Orhei și consiliu local, cu excluderea concurentului electoral PP ”Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” și a candidatului la funcția de primar în mun. Orhei, Tatiana Cociu. La rândul său, organul electoral ierarhic superior, Consiliul electoral de circumscripție raională Orhei nr. 25, prin Hotărârea nr. 247 din 18.11.2023 s-a declarat ca fiind inadmisibilă cererea prealabilă din 14.11.2023 a concurentului electoral dl Sergiu Stanciu, depusă împotriva Hotărârii nr.81 din 12.11.2023 a CECE Orhei nr.25/1, în baza art. 93, alin.(2) lit. f) Cod Electoral, considerând că există deja o hotărâre cu privire la un litigiu electoral între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept.

Susține reclamantul că, prezenta hotărâre nr. 247 din 18.11.2023, a fost emisă fără respectarea obligațiunii de citare și în general fără comunicarea, prin nici o metodă concurentului electoral Stanciu Sergiu (PAS) despre ședința de examinare a cererii sale prealabile. Mai mult ca atât, Hotărârea respectivă nr.247 din 18.11.2023, i-a fost adusă la cunoștință dlui Stanciu Sergiu (PAS), abia la data de 23 noiembrie 2023 prin intermediul adresei electronice. Respectiv, Stanciu Sergiu (PAS) nici nu a cunoscut despre ziua examinării cererii sale prealabile împotriva hotărârii nr.81 din 12.11.2023, fiindu-i lezat de către CECE Orhei nr.25, dreptul la apărare și la informare, contrar prevederilor art. 26, 34, 38 și 53 din Constituția RM, respectiv nu a cunoscut până la data de 23.11.2023 nici despre emiterea actului administrativ individual - Hotărârea nr. 247 din 18.11.2023 a CECE Orhei nr.25, pentru a o contesta în termenul general electoral de 3 zile (drept dovadă servind emailul + mesajul Președintei CECE Orhei nr.25, dna Irina Taban, către reclamant Sergiu Stanciu, expediat la data de 23.11.2023). În rezultatul acestor încălcări admise de către organul electoral, respectiv reclamantul a fost în imposibilitate de a se adresa în instanța de judecată cu cerere în termen de 3 zile de la adoptarea actului administrativ, or, acesta a aflat despre hotărârea nr. 247 din 18.11.2023, abia la data de 23.11.2023.

Accentuează încălcările grave ale CECE Orhei nr.25, prin faptul că nu a comunicat reclamantului Sergiu Stanciu, despre ședința din 18.11.2023, despre hotărârea emisă la această ședință în următoarea zi conform Regulamentului privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat prin Hotărârea Comisiei

Electorale Centrale nr. 1128 din 18 iulie 2023. Totodată, conform prevederilor art. 95 Cod Electoral nr. 325/2022, stabilește la alin. (3) că, în caz de divergență între reglementările prezentului cod și ale altor acte normative, în partea ce ține de termenele de depunere a contestațiilor în perioada electorală, se vor aplica dispozițiile prezentului cod. Totodată, Codul Electoral ca și act normativ, nu prevede instituția ”Repunerii în termen”, respectiv, solicită repunerea în termenul de depunere a contestației, conform prevederilor art. 116 din Codul de procedură civilă și art. 65 din Codul Administrativ.

Referitor la admisibilitatea acțiunii invocă revendicarea dreptului vătămat în sensul art. art. 17, 39 din Codul administrativ. Accentuează faptul că, prin Hotărârea CECE Orhei nr. 25 din 18.11.2023 cu nr. 247, i-a fost respinsă ca inadmisibilă cererea prealabilă depusă la data de 15.11.2023 de dl. Sergiu Stanciu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” la alegerile locale generale din 05.11.2023 declarată împotriva Hotărârii nr. 81 din 12.11.2023 a Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală mun. Orhei nr. 25/1.

Prin cererea prealabilă din 15.11.2023 Sergiu Stanciu a solicitat casarea hotărârii CECE Orhei nr. 25/1 din 12.11.2023 cu nr. 81, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a contestației formulate de PP,„PAS” din 04.11.2023 prin care să fie declarate nule rezultatele alegerilor desfășurate în mun. Orhei din 05.11.2023, având în vedere încălcările comise care au influențat rezultatele alegerilor și emiterea unei noi hotărâri prin care să se dispună organizarea, în termen de 2 săptămâni, a alegerilor repetate la funcția de primar în mun. Orhei și la consiliul local, cu excluderea concurentului electoral a PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” și a candidatului la funcția de primar în mun. Orhei, Tatiana Cociu. În motivarea Hotărârii nr. 247, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 a invocat faptul că contestația invocă aceleași presupuse încălcări care au fost obiect al examinării la Consiliul Electoral al Circumscripției electorale Orhei nr.25 în baza contestației dl Sergiu Stanciu din 03.11.2023 și din 05.11.2023, examinate la 10, respectiv, 13 noiembrie 2023, iar Hotărârea Consiliului Electoral nr. 241 din 10.11.2023 a fost contestată de contestatar în Judecătoria Orhei. Astfel, în temeiul art. 93 alin. (2) lit. f) din Codul Electoral, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 a respins ca inadmisibilă cererea prealabilă depusă la data de 15.11.2023 de dl. Sergiu Stanciu, împotriva Hotărârii nr. 81 din 12.11.2023 a Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală mun. Orhei nr. 25/1.

Consideră ilegală și neîntemeiată Hotărârea nr. 247 din 18.11.2023 emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 din următoarele considerente: ”la 12.11.2023 Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1 a emis Hotărârea nr. 81 cu privire la examinarea contestațiilor nr. 07 din

05.11.2023 și nr. 09 din 09.11.2023 depuse de dl Sergiu Stanciu, concurent electoral la funcția de primar al mun. Orhei din partea PP „Partidul Acțiune și Solidaritate”. Menționează că prin sesizarea nr. 07 din 03.11.2023, dl Sergiu Stanciu a solicitat constatarea încălcării procesului electoral de către candidatul la postul de primar al mun. Orhei din partea PP „ȘANSĂ” dl. Alexei Lungu și candidatul la postul de primar la mun. Orhei din partea PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” dna Tatiana Cociu; anularea înregistrării în calitate de concurent electoral a PP „ȘANSĂ” și a PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”; anularea înregistrării candidaților la funcția de primar al mun. Orhei, dl Alexei Lungu și partea PP „ȘANSĂ” și dna Tatiana Cociu, din partea PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”. În sesizarea nr. 09 din 09.11.2023, dl Sergiu Stanciu, a solicitat declararea nulității rezultatelor alegerilor desfășurate în mun. Orhei din 05.11.2023, având în vedere încălcările comise care au dus la influențarea rezultatelor dorite și emiterea unei hotărâri, prin care să se dispună organizarea, în termen de 2 săptămâni, a alegerilor repetate la funcția de primar în mun. Orhei și consiliul local, cu excluderea concurentului electoral a PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” și a candidatului la funcția de primar în mun. Orhei, Tatiana Cociu. Temeiul de drept al sesizărilor nr. 07 din 05.11.2023 și nr. 09 din 09.11.2023 constituie încălcarea prevederilor art. 174, 176, 177 din Codul Electoral nr. 325/2022. La data de 10.11.2023 Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 a emis Hotărârea nr. 241 cu privire la cerere prealabilă depusă de dl Sergiu Stanciu, împotriva hotărârii nr. 75 al Consiliul Electoral de Circumscripție Electorală Orhei nr. 25/1 din 05.11.2023. Prin Hotărârea nr. 241 din 10.11.2023 s-a acceptat spre examinare cererea prealabilă a concurentului Sergiu Stanciu din partea PP „PAS” și s-a dispus examinarea în fond a contestației nr. 07 din 03.11.2023; s-a respins ca neîntemeiată contestația nr. 07 din 03.11.2023 al concurentului electoral dl Sergiu Stanciu din partea PP „Partidul Acțiune și Solidaritate”. În contestația nr.07 din 03.11.2023, dl Sergiu Stanciu a indicat că reprezentantul PP „PAS” a sesizat CECE nr. 25/1 cu privire la preținsele acțiuni ale candidatului la postul de primar al mun. Orhei din partea PP „ȘANSĂ”, dl Alexei Lungu și candidatul la postul de primar al mun. Orhei din partea PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, dna Tatiana Cociu cu privire la organizarea întâlnirilor ilegale, folosind bani publici și resurse administrative în mun. Orhei. A solicitat, constatarea încălcărilor prevederilor cadrului normative electoral de către concurentul electoral și candidații desemnați de PP „SANSĂ”, Alexei Lungu, precum și de PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei” dna Tatiana Cociu; anularea înregistrării a candidaților pentru funcția de primar al mun. Orhei, Alexei Lungu, PP „SANSĂ” , precum și a dnei Cociu Tatiana din partea PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”. Temeiul de drept al contestației nr. 07 din

03.11.2023 constituie prevederile art. 102 alin. (2) lit. e) din Codul Electoral nr. 325/2022. Hotărârea CECE Orhei nr. 25 nr. 241 din 10.11.2023 cu privire la cererea prealabilă depusă de dl Sergiu Stanciu, împotriva hotărârii nr. 75 al CECE Orhei nr. 25/1 din 05.11.2023, fiind contestată de către concurentul electoral Sergiu Stanciu cu cerere de chemare în Judecată. La moment, litigiul fiind pendinte la Curtea de Apel Chișinău. În contextul celor precizate supra, constată că nu există nici o hotărâre cu privire la un litigiu electoral între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept. Or, Hotărârea nr. 81 din 12.11.2023 emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electoral mun. Orhei nr. 25/1 s-a pronunțat pe 2 sesizări: sesizarea nr. 07 din 05.11.2023 și nr. 09 din 09.11.2023, iar obiectul acestor contestații, după cum a fost invocat fiind altul. Temeiul de drept al sesizărilor este: art. 174, 176, 177 din Codul Electoral nr. 325/2022, iar Hotărârea nr. 241 din 10.11.2023 prin care s-a expus asupra contestației nr. 07 din 03.11.2023, depusă de concurentului electoral dl Sergiu Stanciu, avea ca obiect: anularea înregistrării a candidaților pentru funcția de primar al mun. Orhei, Alexei Lungu, PP „SANSĂ” , precum și a dnei Cociu Tatiana din partea PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”. Temeiul de drept al contestației nr. 07 din 03.11.2023 - prevederile art. 102 alin. (2) lit. e) din Codul Electoral nr. 325/2022. Astfel, fiind emise 2 hotărâri de organul electoral (nr. 81, 241) în privința a 3 contestații depuse de dl Sergiu Stanciu împotriva Hotărârilor emise de organul electoral, adică nu împotriva candidaților pentru funcția de primar al mun. Orhei, Alexei Lungu, PP „SANSĂ”, precum și a dnei Cociu Tatiana din partea PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”. Astfel invocă că, obiectul și temeiul de drept al contestațiilor, respectiv al Hotărârilor emise de organul electoral pe baza acestor contestații este diferit, iar cele precizate, denotă ilegalitatea Hotărârii nr. 247 din 18.11.2023 emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 cu privire la cererea prealabilă depusă de dl. Sergiu Stanciu la alegerile locale generale din 05.11.2023, împotriva Hotărârii nr. 81 din 12.11.2023 a Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală mun. Orhei nr. 25/1.

În drept au fost invocate prevederile art. art. 17, 65, 189-229 din Codul administrativ, art. 116 din Codul de procedură civilă, art. art. 91, 92, 94, 98 alin. (1), 101 alin. (2), lit. b), art.102 alin. (5)lit. f), art. 54, 50, 56, 57, 58 din Codul Electoral.

Urmare a motivelor de fapt și de drept prezentate supra, solicită Stanciu Sergiu, admiterea prezentei cereri; repunerea în termenul de depunere a cererii de chemare în judecată; anularea Hotărârii Consiliului electoral al circumscripției electorale Orhei nr.25/1 din 12.11.2023 cu nr. 81, prin care s-a respins contestația dlui Sergiu Stanciu - candidat electoral PAS, prin care s-a cerut Declararea alegerilor locale ca fiind nule din mun. Orhei din 05.11.2023 și organizarea alegerilor locale repetate cu scoaterea din

cursă a dnei Tatiana Cociu; anularea Hotărârii Consiliului electoral de circumscripție raională Orhei nr. 25 din 18 noiembrie 2023 cu nr. 247, prin care s-a declarat ca fiind inadmisibilă cererea prealabilă din 14.11.2023 a concurentului electoral dl Sergiu Stanciu, din partea PP "Partidul Acțiune și Solidaritate" împotriva hotărârii nr. 81 din 12.11.2023 a CECE Orhei nr.25/1; emiterea unei noi Hotărâri prin care, Consiliul electoral al circumscripției electorale Orhei nr.25, să fie obligat la examinarea în fond a cererii prelabile din 14.11.2023 a concurentului electoral dl Sergiu Stanciu, din partea PP "PAS" împotriva hotărârii nr. 81 din 12.11.2023 a CECE Orhei nr.25/1.

Pîrîtul, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25, prin intermediul președintelui Irina Taban, a depus dosarul administrativ și referință prin care a solicitat a fi declarată inadmisibilă cererea dlui Stanciu Sergiu privind anularea actelor administrative ale organelor electorale.

A indicat în referință, că acțiunea reclamantului este una inadmisibilă, constatând că în cererea dată se invocă aceleași presupuse încălcări care au fost deja obiect al examinării la Consiliul electoral al circumscripției electorale Orhei nr. 25 în temeiul contestației dlui Stanciu Sergiu din 03 și respectiv 05 noiembrie 2023, examinate la 10 și respectiv 13 noiembrie 2023, pe care există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între același părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept și anume prin Hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 18 noiembrie 2023, menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din data de 24 noiembrie 2023.

Prin urmare atestă pârâtul că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 93 alin. (2) lit. c) și f) din Codul electoral și art. 207 alin. (2) din Codul administrativ și respectiv solicită declararea inadmisibilă a cererii depuse de reclamant.

Prin Încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central nr. 3CA-130/2023 din 30 noiembrie 2023, a fost atras în proces în calitate de terț, dna Cociu Tatiana din partea Partidului Politic "Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei".

În ședința de judecată dl. Stanciu Sergiu a solicitat admiterea acțiunii în sensul formulat.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului Stanciu Sergiu, avocata Prepelița Mihaela, împuternicită în baza mandatului seria MA nr. 1964965 din 30 noiembrie 2023, a pledat pentru admiterea acțiunii în sensul formulat.

În ședința de judecată, reprezentantul Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, președintele dl. Mîra Grigore, nu a fost de acord cu contestația formulată, și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25, dl. Bătrîncea Mihail și dl. Șteliman Serghei, împuterniciți prin procura nr. 3/2023 din 30 noiembrie 2023, au pledat pentru ca cererea reclamantului să

fie respinsă ca neîntemeiată. Motivele de fapt și de drept fiind indicate în referința depusă pe care o susțin integral.

În ședința de judecată, reprezentantul terțului Tatiana Cociu din partea Partidul Politic "Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei", avocatul Berezovschi Adrian, împuternicit prin mandatul seria MA nr.2055135 din 15 noiembrie 2023 de către candidatul la funcția de primar al mun. Orhei, Cociu Tatiana, a pledat pentru respingerea cererii reclamantului, invocând că contestația este total neîntemeiată în fapt și în drept.

Admisibilitatea acțiunii.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ judecătorul reține că, domnul Stanciu Sergiu, concurentul electoral din partea partidului politic "Partidul Acțiune și Solidaritate" la funcția de primar al mun. Orhei contestă în speță Hotărârea nr. 247 din 18 noiembrie 2023 emisă de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 și Hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1 din 12 noiembrie 2023 cu nr. 81 "Cu privire la contestațiile dlui Stanciu Sergiu înregistrate cu nr. 07 din 05.11.2023 și cu nr. 09.11.2023", solicitând anularea hotărârilor menționate prin care s-a cerut declararea alegerilor locale ca fiind nule din mun. Orhei din 05.11.2023 și organizarea alegerilor locale repetate cu scoaterea din cursa electorală a Tatianeii Cociu.

Totodată, contestatarul prin cererea de chemare în judecată a solicitat emiterea unei noi hotărâri prin care Consiliul Electoral al Circumscripției electorale Orhei nr.25 v-a fi obligat la examinarea în fond a cererii prealabile.

Prin urmare, instanța consideră că reclamantul a formulat o acțiune în contestare și în obligare.

În sensul art. 20 și art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilită prin lege.

Cu privire la acțiunea în contencios administrativ decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform Codului administrativ.

Instanța de judecată reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată inter alia de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

Conform art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 39 din Codul administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Instanța menționează că art. 17 explică noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea ”revendică încălcarea” din dispozițiile normelor art.189 și art. 207 alin.(1) lit. e) din Codul administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Respectiv, reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în prima facie - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. – probabilitatea (posibilitatea) lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat.

Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ individual defavorabil sau este terț.

Noțiunea „revendică încălcarea” nu echivalează cu noțiunea „vătămarea dreptului”. ”Revendicarea încălcării” justifică dreptul reclamantului în sens procesual de a înainta acțiunea în contencios administrativ, iar „vătămarea dreptului” se dovedește prin probațiune, fiind o problemă de fond.

Astfel, constatarea vătămării dreptului de fiecare dată trebuie să fie un element de fond, altfel, acțiunea trebuie examinată în fond de către instanța competentă pentru a nu îngrădi accesul la justiție (art. 6 CEDO, 20 Constituția RM, art. 39 CA).

În conformitate cu art.191 alin. (1) din Codul administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

În conformitate cu art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, (2) Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În conformitate cu art. 98 alin. (1) pct. 1) din Codul electoral, în ordinea procedurii contenciosului administrativ, judecătoriile în primă instanță soluționează contestațiile împotriva acțiunilor/inacțiunilor și a hotărârilor organelor electorale după efectuarea

procedurii de examinare a cererii prealabile. Consiliul electoral al circumscripției electorale Orhei nr.25 este organ electoral cu sediul în raionul Orhei.

În temeiul art. 98 alin. (1) pct. 1) din Codul electoral și art.191 alin. (1) din Codul administrativ, controlul de legalitate a actelor Consiliului electoral al circumscripției electorale Orhei este de competența Judecătoriei Orhei, or aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin. (2) și (3) a art. 191 din Codul administrativ și art. 98 alin. (2), (3), (4) din Codul electoral.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Prin derogare de la art.209 alin. (1) Cod administrativ, art.95 Cod electoral stipulează că, (1) În perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea. (2) În cazurile prevăzute de prezentul cod sau de alte acte normative, contestațiile nu se pot depune mai târziu de ziua alegerilor sau de o altă dată (circumstanță) determinată sau determinabilă. (3) În caz de divergență între reglementările prezentului cod și ale altor acte normative, în partea ce ține de termenele de depunere a contestațiilor în perioada electorală, se vor aplica dispozițiile prezentului cod. (4) Contestațiile care vizează faptele prevăzute la art.91 alin.(1) lit. d) se depun la organul electoral corespunzător în termen de 3 zile de la identificarea încălcărilor, inclusiv după ziua alegerilor, dar până la validarea mandatelor. (8) Înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin.(1). (9) Contestațiile înregistrate la organele electorale în condițiile art.91 alin. (9) pot fi depuse în termen de 3 zile din ziua votării.

Totodată, art. 91 alin. (2), art. 98 alin. (1) pct. 1) din Codul electoral, art. 208 din Codul administrativ, prevăd respectarea procedurii prealabile pînă la adresarea în instanța de judecată, în acest sens reclamantul Stanciu Sergiu, la 12.11.2023 a depus contestație împotriva hotărârii *nr.81 emisă de către CECE Orhei nr. 25/1*, prin care s-au respins contestațiile lui Stanciu Sergiu înregistrate cu nr. 07 din 05.11.2023 și cu nr. 09 din 09.11.2023”, *ca fiind neîntemeiate*, fiind declarată inadmisibilă prin hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripție Electorale Orhei nr. 25 la data de 18 noiembrie 2023 cu nr. 247.

Acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată la 25 noiembrie 2023, ora 23:58, prin intermediul poștei electronice și înregistrată în cancelaria Judecătoriei Orhei, sediul Central la data de 27.11.2023 ora 10:02.

În continuare, instanța notează că în cadrul ședinței de judecată reprezentantul Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr.25 – dl. Serghei Șteliman și

dl. Mihail Batrîncea au menționat că Hotărârea nr. 247 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr.25 a fost notificată reclamantului la data de 23 noiembrie prin intermediul poștei electronice.

În aceste circumstanțe instanța reține că contestația a fost depusă în termen cu respectarea procedurii prealabile.

Astfel, instanța de judecată a constată că acțiunea este admisibilă.

Referitor la fondul cauzei, instanța reține următoarele circumstanțe de fapt și drept.

În conformitate cu art.38 Constituția Republicii Moldova, (1) Voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat. (2) Cetățenii Republicii Moldova au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți pînă în ziua alegerilor inclusiv, excepție făcînd cei puși sub interdicție în modul stabilit de lege. (3) Dreptul de a fi aleși le este garantat cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condițiile legii.

În conformitate cu art.219 Cod Administrativ, (1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.(2) Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. (4) Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu art. 2 din Codul Electoral, (1) Cetățeanul Republicii Moldova participă la alegeri prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat. (2) Participarea la alegeri este liberă și benevolă. Nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului cu scopul de a-l sili să participe sau să nu participe la alegeri, precum și asupra exprimării de către acesta a liberei sale voințe.

În conformitate cu art. 96 Codul Electoral 1) Fiecare contestatar probează faptele pe care își întemeiază pretențiile formulate și este responsabil de veridicitatea și calitatea probelor prezentate. (2) Obligația de a confirma respectarea termenului de depunere a contestației în condițiile art. 95 revine contestatarului. (3) În cazul

contestațiilor privind hotărârile organelor electorale, sarcina probării legalității revine acestor organe.

În cadrul examinării cauzei, cercetând starea de fapt, instanța a stabilit cu certitudine că, la 09 noiembrie 2023, dnul Stanciu Sergiu, concurent electoral din partea Partidului Politic „Acțiune și Solidaritate”, a formulat o sesizare prin care a solicitat declararea nulității alegerilor desfășurate în municipiul Orhei din 05 noiembrie 2023 cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să se dispună organizarea în termen de 2 săptămâni alegerilor repetate la funcția de primar în mun. Orhei și la consiliul local, cu excluderea concurentului electoral a PP „Forța Alternativă de Salvare a Moldovei”, și a candidatului la funcția de primar, Cociu Tatiana.

În continuare instanța reține că în susținerea sesizării, contestatarul a invocat o serie de încălcări a legislației electorale prezentând în acest sens:

- copiile a 3 procese-verbale întocmite de către IP Orhei cu privire la audierea martorului, din 05.11.2023, /f.d. 66, 67, 68/;

- organizarea la data de 02 noiembrie 2023, de Consiliul Raional Orhei, a unui eveniment pentru copii cu muzică și distracții. În opinia lui Stanciu Sergiu, astfel s-a constatat o manipulare prin copii cu opinia alegătorilor, luând în considerare că gruparea Șor a declarat public susținerea pentru doi concurenți electorali PP ”Șansă”, Alexei Lungu și a PP ”Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, Cociu Tatiana.

- screenshot-ul postărilor publicate de către candidatul electoral Cociu Tatiana efectuată în ziua alegerilor, care în opinia contestatarului ar fi influențat alegătorii. /f.d. 69-71/

De asemenea, instanța reține că printr-o altă sesizarea formulată la 05 noiembrie 2023, dl Stanciu Sergiu a solicitat: - constatarea încălcărilor prevederilor cadrului normativ electoral de către concurentul electoral PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”, Cociu Tatiana; - anularea înregistrării PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”; - anularea înregistrării a candidatului pentru funcția de primar la mun. Orhei, Cociu Tatiana, PP „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”. În continuare, instanța observă că dl. Sergiu Stanciu în susținerea contestației formulate a invocat încălcarea carului normativ electoral de către candidatul electoral Cociu Tatiana prin plasarea pe pagina sa de Facebook a pliantelor digitale cu mesaje de determinare la vot pentru dumneaei și partidul care îl reprezintă, astfel avînd un impact manipulator asupra 6 500 de oameni de care este urmărită.

Prin hotărârea nr. 81 adoptată de Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25/1 din 12 noiembrie 2023 au fost respinse ca neîntemeiate și inadmisibile sesizările formulate de către dl. Stanciu Sergiu. /f.d. 100/

Ulterior, prin hotărârea nr. 247 adoptată de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 din 18 noiembrie 2023 a fost declarată inadmisibilă cererea prealabilă din 14 noiembrie 2023 depusă de către concurentul electoral dl. Stanciu Sergiu din partea PP „Partidul Acțiune și Solidaritate. /f.d. 35/

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În conformitate cu prevederile art.174 Cod Electoral (1) Consiliile electorale de circumscripție ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi prezintă procesele-verbale privind rezultatele alegerilor consiliilor electorale de circumscripție ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea sau, după caz, Comisiei Electorale Centrale. (2) Consiliile electorale de circumscripție, în termen de cel mult 10 zile de la data primirii rapoartelor, proceselor-verbale și altor documente electorale de la birourile electorale, după caz, consiliile electorale de circumscripție de nivelul întâi, dar nu mai devreme de soluționarea definitivă de către organele electorale și instanțele de judecată a contestațiilor depuse conform procedurilor stabilite, confirmă sau infirmă printr-o hotărâre legalitatea alegerilor din circumscripția electorală respectivă și o transmite, în termen de 24 de ore după adoptare, Comisiei Electorale Centrale și consiliilor electorale de circumscripție respective de nivelul al doilea, care publică rezultatele definitive. (3) Odată cu confirmarea legalității alegerilor, consiliile electorale de circumscripție respective declară candidații aleși, atribuie și validează mandatele consilierilor și ale primarilor aleși, confirmă lista candidaților supleanți, cu adoptarea hotărârilor în acest sens. Persoana aleasă concomitent în funcțiile de primar și consilier local prezintă consiliului electoral de circumscripție consimțământul său de a fi validată în una dintre aceste funcții. (4) Consiliul local este legal constituit dacă sunt validate mandatele a cel puțin 2/3 din numărul de consilieri stabilit pentru acest consiliu. (5) Legitimația de ales local se execută și se eliberează conform procedurii stabilite prin Legea nr.256/2004 pentru aprobarea Regulamentului legitimației de ales local și a Regulamentului insignei de ales local.

În conformitate cu prevederile art.175 Cod Electoral (1) Alegerile sunt considerate nevalabile în anumite circumscripții dacă la ele au participat mai puțin de 1/4 din numărul de persoane înscrise în listele electorale. În al doilea tur de scrutin, alegerile se vor declara nevalabile dacă au participat mai puțin de 1/5 din numărul persoanelor înscrise în listele electorale. (2) Hotărârea cu privire la declararea alegerilor nevalabile se adoptă de către Comisia Electorală Centrală în baza actelor prezentate de consiliile electorale de circumscripție.

În conformitate cu prevederile art. 176 Cod Electoral, Alegerile sunt declarate nule **dacă în cadrul operațiunilor electorale au fost comise încălcări ale prezentului cod care au influențat rezultatele votării și atribuirea mandatelor**. Hotărârea cu privire la declararea alegerilor nule se adoptă de către Comisia Electorală Centrală în baza hotărârilor consiliilor electorale de circumscripție respective.

În continuare instanța remarcă că obiectul de reglementare al art.174 Cod Electoral este unul complex, în primul rând legiuitorul a reglementat competența materială a organelor electorale privind confirmarea/infirmarya legalității alegerilor locale iar în al doilea rând a reglementat expres termenul procedurii administrative de confirmare/infirmarya a alegerilor locale, care este de 10 zile.

Totodată, instanța observă că condiția stabilită de legiuitor în prevederile art.176 se referă la încălcările legislației electorale comise în cadrul operațiunilor electorale **care au influențat rezultatele votării și atribuirea mandatelor**.

Prin urmare, din analiza prevederile enunțate este evident faptul că legiuitorul a menționat expres că nu orice încălcare poate duce la declararea nulității alegerilor dar anume acele încălcări care ar putea influența rezultatele alegerilor locale.

Aceeași rațiune este susținută și de constatările Curții Constituționale a RM nr. 29 din 9 decembrie 2014 prin care Înalta Curtea în pct.72 -73 a statuat că: ” Curtea Constituțională menționează că în cursul unei campanii electorale sunt posibile anumite neregularități, dar valabilitatea alegerilor depinde de dimensiunile și de amploarea acestora constatate de autoritățile statului. În acest context, Curtea reține că: - anularea alegerilor poate să intervină numai în cazul în care votarea și stabilirea rezultatelor au avut loc prin fraudă; - nu orice fraudă din procesul electoral este echivalentă cu fraudarea alegerilor, ci numai fraudă care este de natură să modifice atribuirea mandatelor; - cererea de anulare a alegerilor trebuie motivată și însoțită de dovezile pe care se întemeiază.

Prin urmare instanța consideră că la caz urmează a fi aplicat testul de proporționalitate, or declararea alegerilor nule pentru încălcări minore ar constitui o ingerință abuzivă și nejustificată în voința electoratului exprimată prin alegerile locale, care este un drept fundamental, prin care se instituie puterea publică la nivel local și care ar prejudicia însuși substanța acestuia în latura activă cât și pasivă, fapt contrar statului de drept și democratic.

În același context, instanța reține și prevederile art. 29 alin. (2) din Codul administrativ, (1) Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. (2) O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională

dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă.

Astfel, din textul articolului stipulat supra se reține că testul proporționalității este obligatoriu ori de câte ori sunt întrunite formal condițiile prevăzute de norma de drept material pentru a interveni într-un drept fundamental sau orice alt drept subiectiv.

Însă la caz, instanța nu reține careva temei pentru emiterea actului administrativ individual de aplicarea sancțiunii de declararea nulității alegerilor în condițiile în care în cadrul ședinței de judecată nu au fost administrate probe de o asemenea amploare care ar confirma încălcarea prevederilor electorale și care ar fi în măsură să ducă la nulitatea alegerilor locale.

Mai mult, instanța notează că declararea nulității alegerilor este o atribuție directă și expresă a Comisiei Electorale Centrale și nu poate fi obligat Consiliul electoral al circumscripției electorale Orhei nr.25 să emită o astfel de hotărâre, acest lucru fiind stipulat expres în art. 176 Codul Electoral.

Din aceste considerente instanța reține ca neîntemeiată acțiunea formulată de reclamant, care urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 94 Codul Electoral, art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge, ca neîntemeiată, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Stanciu Sergiu, concurent electoral din partea Partidului politic "Partidul Acțiune și Solidaritate" la funcția de Primar în mun. Orhei, împotriva Consiliului Electoral de Circumscripție Electorală raională Orhei nr. 25 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 25/1, terț Cociu Tatiana, din partea Partidului politic "Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei", privind anularea Hotărârii nr. 247 din 18 noiembrie 2023 emisă de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Orhei nr. 25 și a Hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale mun. Orhei nr. 81 din 12 noiembrie 2023.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de trei zile, de la data adoptării hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Președintele ședinței, judecătorul specializat pentru

examinarea acțiunilor în contencios administrativ

/semnătura/

Alina

BALAN

Copia corespunde originalului, judecător

Alina

BALAN